

1 הדעה השניה היא דעת רבי יהודה: וְרַבִּי יְהוּדָה כִּסְרָא בְּהֶנְדֵּךְ –
 2 באופנים אלו ששינה בלשון אכילה ושתייה פְּלִיגֵי – נחלקו חכמים
 3 ורבי אליעזר, אבל במחשבת 'לְהַנִּיחַ' לְדַבְּרֵי הַכֶּלֶךְ הַקָּרֵבן פְּסוּל.
 4 מבררת הגמרא: מֵאֵי מַעְמָא – מה טעם מחשבת הנחה חמורה
 5 ממחשבת אכילה. מבארת הגמרא: מפני שבמחשבת הנחה מדמו יש
 6 לפסול גְּזוּרָה 'מִקְצֵת דְּמוֹ' (מִשׁוּם) 'כֶּל דְּמוֹ' – שיש לחשוש
 7 שמא יבואו להתיר אף כשיחשוב להניח את כל דם הקרבן למחר,
 8 ובמחשבת 'כֶּל דְּמוֹ' פְּסוּלָא דְּאוּרֵייתָא – לדעת רבי יהודה הקרבן
 9 פסול מן התורה. מביאה הגמרא ראייה שלרבי יהודה מחשבת הנחת
 10 כל דמו פוסלת מן התורה: דְּתַנְיָא, אָמַר לָהֶם רַבִּי יְהוּדָה לַחֲכָמִים
 11 שהורו להכשיר כשחשב להניח דמו למחר, וְכִי אֵי –אִין אַתֶּם
 12 מוֹדִים לִי שְׂאֵם הַנִּיחוּ לְדָם לְמַחֵר וְלֹא זָרְקוּ בְיוֹם שְׁחִיטתוּ שְׂחֻבָּה
 13 פְּסוּל מִפְּנֵי שֶׁהָדָם נִפְסַל בְּשִׂקִיעַת הַחֲמוּהָ, אִם כֵּן הוּדוּ לִי שֶׁגַם
 14 כְּשִׁחִישְׁב לְהַנִּיחוּ לְדָם לְמַחֵר, נָמִי פְּסוּל – גם כן הקרבן פסול.

15 הדעה השלישית היא דעת רבי אלעזר: וְאֵתָא –(ובא) רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 16 לְמִימַר – לחלוק ולומר שאף בּוֹ, כשחשב להניח מדמו רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 17 פְּסוּל וְהַכְּמִים מְכַשְׂרִין כִּמְחֻלּוֹתֵם בְּדִין מִחֻשְׁבַּת אֲכִילָה שֶׁלֹּא
 18 כדרכה.

19 מקשה הגמרא: וְכִי אִפְשָׁר לומר דְּכִסְרָא רַבִּי יְהוּדָה 'לְהַנִּיחַ מִדְּמוֹ
 20 לְמַחֵר' דְּבִרְיֵי הַכֶּלֶךְ פְּסוּל, וְהַתְּנָיָא – והלא יש להוכיח מברייתא שאין
 21 זו דעת רבי יהודה, שכן שינו בברייתא, אָמַר רַבִּי, בְּשִׁשְׁהַלְכְּתִי
 22 לְמִצְוֹת מְדוּתֵי – לברר את מיצוי תלמודי ולשאל ספקתי אֲצִל רַבִּי
 23 אֱלִיעֶזֶר בֶּן שְׁמוּעָה, וְאָמַר לִּי – ויש שאמרו שמועה זו בלשון אחרת,
 24 אמר רבי כשהלכתי לְמִצְוֹת מְדוּתֵי – ללמוד ולמצות את התלמוד
 25 שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן שְׁמוּעָה, לְשִׁמּוּעָה שֶׁבְּהֵם הוּא חָכֵם
 26 מִמֶּנִּי, מְצִאתִי אֵת הַתְּנָא יוֹסֵף הַכֶּבְלִי יוֹשֵׁב לְפָנָיו, וְהָיָה חָבִיב לִי
 27 יוֹסֵף הַכֶּבְלִי לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּיוֹתֵר. וְדִיבְרוּ בְּהַלְכוֹת שׁוֹנוֹת עַד שֶׁהִיעִי
 28 לְהַלְכָה אַחַת, וְכִךְ אָמַר לִי יוֹסֵף הַכֶּבְלִי לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר 'רַבִּי, הַשְׂחֻטָּה
 29 אֵת הַזֶּבֶחַ עַל מַנֵּה לְהַנִּיחַ מִדְּמוֹ לְמַחֵר מֵהוּ' – מה דינו. אָמַר לִי רַבִּי
 30 אֱלִיעֶזֶר, וְכִי הָיָה הַמַּעֲשֶׂה שִׁיּוֹסֵף הַכֶּבְלִי שָׁאל שֶׁלֹּא זוּ רַבִּי
 31 – עֵרֶב, וְרַבִּי אֱמַר לִי כְּשֶׁר, וְשׁוּב שָׁאלוּ שְׁחֵרִית – בבוקר,
 32 וְאָמַר לִי כְּשֶׁר, וְחֹזֵר עוֹד וְשָׁאלוּ גַם בְּצִהְרֵיכֶם, וְשׁוּב אָמַר לִי כְּשֶׁר.
 33 אַךְ כְּשֹׁחַז וְשָׁאלוּ בְּשַׁעַת הַמְּנַחָה – סוֹמֵךְ לְעֵרֶב, אָמַר לִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר,
 34 כְּשֶׁר לְדַעַת חֲכָמִים אֱלָא שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פְּסוּל. צִהְבוּ פָּנָיו שֶׁל יוֹסֵף
 35 הַכֶּבְלִי – האירו פניו והבהיקו מהשמחה ששמח בדברי רבי אלעזר.
 36 אָמַר לִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר 'יוֹסֵף, כְּמִדּוּמָה אֲנִי שָׁלָא בְּיוֹנְנִי שְׁמוּעָתִינִי
 37 עַד עֵתָה' – נראה משמחתך זו שכל מה שאמרתי לך עד עתה 'כשר'
 38 לא היה מכוון להלכה לפי דעתך. אָמַר לִי יוֹסֵף הַכֶּבְלִי לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 39 רַבִּי הֵן – כל דברך היו מכוונים להלכה ואף אני סובר שכשר, אֱלָא
 40 לְכֵן שִׁמַּחְתִּי עֵתָה בְּיוֹתֵר מִפְּנֵי שְׂרַבִּי יְהוּדָה 'פְּסוּל' שָׁנָה לִי בְּדִין זֶה,
 41 וְחֻזְרִי עַל כֹּל תְּלַמְּדִיו – וסבבתי בין כל תלמידי רבי יהודה
 42 וּבְקִשְׁתִּי עַל כֹּל חֶבֶר שִׁיאֵמַר כִּי בְּשִׁמּוֹ, וְלֹא מְצִאתִי, וְלֹא שְׁחֵרִית שֶׁמֵּא
 43 שְׁכַחְתִּי מֵהַ שְׁמַעְתִּי מוֹרֵב יְהוּדָה. עֲבָשְׂיוּ שְׁשִׁנִּיתָ לִי פְּסוּל, הַחֲזַרְתָּ
 44 לִי אֲבִידְתִּי. וְלָגוּ עֵינָיו דְּמַעוֹת שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן שְׁמוּעָה, וְאָמַר עַל
 45 יוֹסֵף הַכֶּבְלִי 'אֲשִׁרְיָכֶם תְּלַמְּדֵי חֲכָמִים שְׂדִבְרֵי תוֹרָה חֲבִיבִין עֲלֵיכֶם
 46 בְּיוֹתֵר'. קָרָא עֲלָיו הַמְּקָרָא הַזֶּה (תהלים קט צו) 'מֵה אֲהַבְתִּי תוֹרַתְךָ
 47 כֹּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחֲתִי' וְגו'. הוֹסִיף רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן שְׁמוּעָה לְבַאֵר לְיוֹסֵף
 48 הַכֶּבְלִי: גַּם רַבִּי יְהוּדָה שָׁנָה לִךְ 'פְּסוּל', לֹא שְׁדַעְתוּ כִּי, אֲלֵא הָא –
 49 הִירֵ טַעְמוֹ הוּא מִפְּנֵי שְׂרַבִּי יְהוּדָה הִיָּה בְּנֵי שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְרַבִּי
 50 אֱלִיעֶזֶר הִיָּה תְּלַמְּדוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, לְפִיכֵךְ הִיָּה דְּבִרְיֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 51 חֲבִיבִים אֲצִל רַבִּי יְהוּדָה וְשָׁנָה לִךְ כְּמַשְׁנֵת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֵף עַל פִּי
 52 הגמרא סובר שכן ההלכה.

53 הגמרא מסיימת את הקושיא ומבארת כיצד מוכח מהברייתא שגם
 54 לפי רבי יהודה במחשבת 'להניח מדמו' ישנה מחלוקת: וְאֵי סְלָקָא
 55 דְּעֵתָה – וּאֵם עוֹלָה בְּמַחֵר לומר, ש'דְּבִרְיֵי הַכֶּלֶךְ פְּסוּל' אֲתַנְיָיָה –
 56 שרבי יהודה שנה ליוסף הבבלי במחשבת 'להניח מדמו' פסול לדברי
 57 הכל, אִם כֵּן מֵאֵי – מהו שאמר יוסף הבבלי לרבי אלעזר 'הַחֲזַרְתָּ לִי
 58 אֲבִידְתִּי', וְהִי אִיהוּ פְּלוּגְתָא קְאָמַר לִיָּה – רבי אלעזר אמר לו שיש

59 מחלוקת בדין זה, ולא זו היא אבידתו של יוסף הבבלי שהרי רבי
 60 יהודה שנה לו פסול לדברי הכל.
 61 דוחה הגמרא שגם לפי דברי המקשה אין הברייתא מיושבת: אֱלָא
 62 מֵאֵי – אלא מה יש לך לומר, 'כְּשֶׁר וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר (פְּסוּל) פְּסוּל'
 63 אֲתַנְיָיָה – שאף רבי יהודה שנה ליוסף הבבלי מחלוקת בדין 'להניח
 64 מדמו', ולכן שמח יוסף הבבלי עתה כשאף רבי אלעזר אמר כך
 65 והחזיר לו את אבידתו. אֵי הָכֵי מֵאֵי – אם כן מהו שסיים רבי אלעזר
 66 ואמר, 'הָא מִפְּנֵי שְׂרַבִּי יְהוּדָה בְּנֵי שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 67 תְּלַמְּדוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְפִיכֵךְ שָׁנָה לִךְ מַשְׁנֵת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר,
 68 שְׂמַדְבְּרִים אֵלּוּ מִשְׁמַע שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר עֲצֻמוֹ אִינוּ סוֹבֵר כֵּן, וְהֵלֵךְ
 69 (פְּלוּגְתָא) אֲנִי נָמִי פְּלוּגְתָא קָא מַתְּנִין – גם רבי אלעזר עצמו שנה
 70 ליוסף הבבלי מחלוקת בין חכמים ורבי אלעזר בדין 'להניח', כפי
 71 ששנה לו רבי יהודה, ומדוע לא קיבל את דברי רבי יהודה.

72 מסקנת הגמרא שרבי יהודה סובר 'להניח' דברי הכל פסול: אֱלָא
 73 לְעוֹלָם בְּהִכְרַח שְׂדִבְרֵי הַכֶּלֶךְ פְּסוּל' אֲתַנְיָיָה – רבי יהודה שנה ליוסף
 74 הבבלי שלהניח פסול לדברי הכל, וְמֵאֵי – ומהו שאמר יוסף הבבלי
 75 'הַחֲזַרְתָּ לִי אֲבִידְתִּי', והלא רבי אלעזר שנה מחלוקת בדין זה. דְּהַדְרָה
 76 לִיָּה מִיָּהָא – שהחזיר לו לפחות שום פְּסוּלוֹת כְּעוֹלָם, והיינו, שיש
 77 פסול במחשבת להניח, לפחות לפי דעה אחת.
 78 ואם כן מסקנא יתכן שהמחלוקת מברייתא שהובאה לעיל היא האם
 79 חכמים גוזרים במחשבת הנחת מדמו שמום הנחת כל דמו או
 80 לא, וכיון שכן לא נמצאה מחלוקת תנאים בטעמו של רבי אלעזר
 81 במחשבת אכילה שלא כדרכה.

משנה

82 המשנה שלפנינו מפרטת את העבודות האמורות במנחה שאף אם
 83 לא עשאן לא נפסלה המנחה. ויש להקדים בקצרה סדר מעשה
 84 הקרבת המנחות: במנחות הבאות עם שמן נותן שמן בכלי, ונותן סולת
 85 על השמן, וחוזר ונותן שמן על הסולת ובוֹלֵל. אם היתה המנחה מן
 86 המנחות הנאפות אופה אותה כדינה, ובמנחת רקיניק הנעשית בתנור
 87 אף מושח את הרקיניק בשמן. לאחר אפיית המנחות הנאפות פותתן
 88 לפיתים. חוזר ויוצק מתנת שמן שלישית על גבי המנחה ונותן עליה
 89 לבונה. יש מן המנחות שטעונות תנופה, וכל המנחות טעונות הגשה
 90 בקרן דרומית מערבית של המזבח. לאחר ההגשה קומץ את המנחות
 91 הנקמצות ונותן את הקומץ לכלי שרת, ומניח עליו את הלבונה,
 92 ומעלה את הקומץ למזבח ומולחו ומקטירו.
 93 אם לא יצק שמן על המנחה, והיינו שלא נתן את מתנת השמן
 94 השלישית הניתנת על המנחה לבסוף, וְלֹא כֶּלֶל – שלא נתן את מתנת
 95 השמן השניה הניתנת על המנחה לאחר נתינת הסולת ובה בוללים
 96 את הסולת בשמן, וְלֹא פְּתַת את המנחה לפיתים לאחר אפייתה, וְלֹא
 97 מָלַח את המנחה, וְלֹא הִנִּיף את המנחות הטעונות תנופה, וְלֹא הִגִּישׁ
 98 את המנחה בקרן דרומית מערבית של המזבח, או שְׂפַתְתֵּן פִּתִּים
 99 מְרֻבּוֹת – שפתת לחתיכות גדולות, ולא כמצוותך, וְלֹא מִשְׁתֵּן – את
 100 רקיניק מעשה תנור הטעונים משיחה בשמן לאחר אפייתם, אף על פי
 101 שחיסר את כל העבודות הללו, המנחה בְּשִׁירָה.

גמרא

102 הגמרא מבררת באיזה אופן מדברת המשנה: מֵאֵי לֹא יִצַק' – מה
 103 כוונת המשנה לא יצק, אֲוִלִּימָא – אם נפרש שלא יצק כֶּלֶל, וכי
 104 אפשר שתהיה המנחה כשרה, והלא עֵיבּוּבָא כְּתִיב בָּהּ – והלא
 105 נדרש מן הכתוב שמצות יציקה מעכבת. אֱלָא בְּהִכְרַח יֵשׁ לְפִרְשׁ לֹא
 106 יִצַק' שלא הִכְהֵן יצק אֱלָא וְר. שואלת הגמרא: אֵי הָכֵי – אם כן
 107 בהכרח ד'לֹא כֶּלֶל' נָמִי – שגם דין לא בלל' ששנה בהמשך יתפרש
 108 שלא כֶּלֶל הִכְהֵן אֱלָא וְר, ואם כן יהיה משמע שדווקא כאשר בלל
 109 זר במקום כוון המנחה כשרה הָא לֹא כֶּלֶל כֶּלֶל – אבל אם לא בלל
 110 אפילו זר, המנחה פְּסוּלָה,

מליקת קרבנות העוף, וְהַקְּלוֹת – קבלת דם הקרבנות, וְהַזְאוֹת –
 זריקת דם הקרבנות על המזבח החיצון, וכן הזאתו בפנים על הפרוכת
 ועל מזבח הזהב, וְהַשְּׁקָאת סוּמָה, וְעִרְיַת עֵגְלָה אף על פי שאינה
 במקדש מצותה בכהנים, וְהַהֲרֵת מְצוּרַע על ידי צפורים, וְנִשְׂאוֹת
 כַּפָּיִם לברך את העם, בֵּין נְשִׂאוֹת כַּפָּיִם הנעשית בעזרה מִכַּפְּפֵינִם,
 וּבֵין הנעשית מִכַּחוּץ בבית הכנסת שבכל עיר ועיר, מִזֵּין שִׁבְחָן
 שאינו מודה בעבודות אלו אין לו חלק בכהונה, תְּלִמּוּד לֹא־מֵר –
 מלמדנו הכתוב, 'מִכֵּנִי אֶהְיֶה', כל עֲבוּדָה הַמְּסוּדָה לִכְנִי אֶהְיֶה ואינה
 כשירה בור בל כֹּהֵן שְׂאִינוּ מוֹדָה כֹּהֵן אֵין לוֹ חֵלֶק בְּכַהֲנֻתָּהּ, וחמש
 עשר עבודות אלו אינן כשירות בור. מוכח מכך שרבי שמעון מנה
 'יציקות' בין חמש עשרה העבודות, שלדעתו יציקה אינה כשירה בור,
 ולכן שואלת הגמרא האם משנתנו המכשירה יציקה בור אינה כרבי
 שמעון.
 מתרצת הגמרא: אִמֵּר רַב נְחֻמִּי, לֹא קִשְׂיָא, פֶּאֶן בְּרִייתָא מדובר
 בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים, ואילו פֶּאֶן בְּמִשְׁנֵיתֵינוּ מדובר בְּמִנְחַת יִשְׂרָאֵל, מִנְחַת
 יִשְׂרָאֵל דְּבַת קְמִיצָה הִיא – שנאמרה בה מצות קמיצה, יש לדרוש
 מהפסוקים שרק מִקְמִיצָה וְאֵילָךְ מִצוֹת כֹּהֲנֵיהּ, לִימַד עַל יְצִיקָה
 וּבְלִילָה שְׂבִשְׂרָה פֶּזֶר – שהעבודות שקודם הקמיצה כשירות בור,
 ולכן הכשירה משנתנו יציקה בור. אבל בברייתא מדובר על מִנְחַת
 כֹּהֲנִים דְּלֹא־פַת קְמִיצָה הִיא – שלא בה נאמרה מצות קמיצה, ולכן
 מְעִיקְרָא פְּעִיא כְּהוֹנָה – מתחילת עבודותיה חובה לעשותה על ידי
 כֹּהֵן, ואף יציקה פסולה בה בור.
 רבא מקשה על תירוץ רב נחמן: אִמֵּר לִיהּ רַבָּא, מִכְּדִי (הרי) מִנְחַת
 כֹּהֲנִים מְהִיבָא אִיתְרַבֵּי לְיְצִיקָה – מדיכן התרבתה שתהא מצות
 יציקה נוהגת בה, מִמִּנְחַת יִשְׂרָאֵל, שנאמר במנחת ישראל (שם ב)
 'וְיִצְקֶתָ עֲלֶיהָ שֶׁמֶן מִנְחָה הוּא, וְדוֹרְשִׁים חו"ל (לקמן עה) 'מנחה' לרבות
 כל המנחות ליציקה, ולכן עלינו לומר מִה הֵתָם מנחת ישראל
 כְּשִׂירָה פֶּזֶר, אִף הֵתָם נְמִי – כאן במנחת כהנים גם היא כְּשִׂירָה פֶּזֶר,
 ואם כן אי אפשר לומר שרבי שמעון פוסל בור רק במנחת כהנים
 ומודה במנחת ישראל.
 אִמֵּר דְּאִמְרֵי – יש שאמרו שמועה זו בלשון אחרת, אִמֵּר רַב נְחֻמִּי
 לֹא קִשְׂיָא, פֶּאֶן בְּמִשְׁנֵיתֵינוּ מדובר בְּמִנְחַת הַנְּקִמְצוֹת – שנאמרה בהן
 קמיצה, פֶּאֶן בְּרִייתָא מדובר בְּשִׂאֵין נְקִמְצוֹת כִּגוֹן מנחת כהנים
 ומנחת נסכים שלא נאמרה בהן מצות קמיצה. אִמֵּר לִיהּ רַבָּא –
 הקשה רבא על דבריו, מִכְּדִי (הרי) המנחות שְׂאִין נְקִמְצוֹת מְהִיבָא
 אִיתְרַבֵּי לְיְצִיקָה – מדיכן התרבו שתהא מצות יציקה נוהגת בהן,
 מִנְקִמְצוֹת, שנאמר במנחת מחבת (שם) 'וְיִצְקֶתָ עֲלֶיהָ שֶׁמֶן מִנְחָה הוּא',
 ודורשים חו"ל (לקמן עה) 'מנחה' לרבות כל המנחות ליציקה, ולכן
 עלינו לומר שדין יציקה במנחות שאינן נקמצות הוא כְּדִין יציקה
 בְּנְקִמְצוֹת, מִה הֵתָם – בנקמצות, יציקה כְּשִׂירָה פֶּזֶר, אִף הֵתָם נְמִי
 – גם בשאינן נקמצות ראי שתהיה יציקה כְּשִׂירָה פֶּזֶר.
 מסקנת הגמרא שלא כדברי רב נחמן: אִלָּא מְהוֹרְתָא מִתְנִיתִין דְּלֹא
 כְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן – מבוררת משנתנו שלא כדעת רבי שמעון, דלרבי
 שמעון בכל המנחות יציקה בור פסולה, ולדעת משנתנו בכל
 המנחות יציקה כשירה בור.
 הגמרא מבררת את טעם מחלוקת חכמים ורבי שמעון: מֵאִי מְעַמָּא
 דְּרַבְּבִין – מהו טעמם של חכמים (ההנא של משנתנו) שמכשירים
 יציקה בור. אִמֵּר קְרָא – נאמר בפסוק בפרשת המנחות (שם א-א) 'וְיִצְקַת
 עֲלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עֲלֶיהָ לִבְנֵהּ וְהִכִּיָּאָה אֵל כְּנִי אֶהְיֶה וְקִמְצִין',
 ומתוך שלא הוזכרה הבאה אל הכהנים אלא סמוך לקמיצה יש
 ללמוד שרק מִקְמִיצָה וְאֵילָךְ מִצוֹת כֹּהֲנֵיהּ, לִימַד עַל יְצִיקָה וּבְלִילָה
 שעבודתן קודמת לקמיצה שְׂבִשְׂרָה פֶּזֶר. מבררת הגמרא: וְרַבֵּי
 שְׁמַעוֹן מַה טַעְמוֹ. משיבה הגמרא: מתוך שנאמר בפסוק זה, לִכְנִי אֶהְיֶה

וכי אפשר לפרש כן, וְהִתְנַן – והרי שנינו במשנה לקמן (ap) שְׂשִׁים
 עשרוני סולת נְבַלְלִין כראוי בלוג שמן, אבל שְׂשִׁים וְאֶחָד עשרונים
 אֵין נְבַלְלִין כראוי בלוג שמן, ולכן אם התנדב ששים ואחד עשרונים
 עליו לחלקם לשני כלים ולבלול כל חלק בלוג שמן. וְהוֹיָנָן כֹּהֵ –
 ונשאנו ותננו במשנה זו, כִּי אֵינָם נְבַלְלִין מֵאִי הִיוּ – אף כאשר
 העשרונים אינם ראויים להבלל מה החסרון להביאם בכלי אחד,
 וְהִתְנַן במשנתנו 'לֹא בְּלָל בְּשִׂרָה', ומאחר שבלילה אינה מעכבת
 איזה פסול יהיה אם יביא מנחה גדולה שאינה ראויה להבלל כראוי.
 וְאִמֵּר רַבֵּי וְרָאָה בישוב שאלה זו, כֹּל הָרָאִי לְבִילָה – מעט סולת
 שראוי להבלל כהלכתו אֵין בִּילָה מְעַכְבֵּת בּוֹ, ואף אם לא יבלול
 כלל, כשר. וְכֹל שְׂאִינוּ רָאִי לְבִילָה כגון שישים ואחד עשרונים,
 שאינם נבללים כראוי, בִּילָה מְעַכְבֵּת בּוֹ, ולכן אם יביאם בכלי אחד
 תפסל המנחה. ומוכח מביאור זה שמשנתנו מכשירה אף כשלא בלל
 כלל, ואם כן אי אפשר לפרש 'לא יצק ולא בלל' דהיינו לא יצק ולא
 בלל כהן אלא זה.
 מתרצת הגמרא: מִיְדֵי אִירֵיא – וכי ראייה היא, והלא פירוש 'לא יצק'
 ו'לא בלל' אין תלויים בהכרח זה בזה, אלא יש לפרש הָא בְּרִיאָתָא
 וְהָא בְּרִיאָתָא – כל אחד מהם כראוי לפי עניינו, 'לא יצק' פירושו
 לֹא יִצְקַת בְּהוֹן אִלָּא וְרָ, ולא בְּלָל פירושו לֹא בְּלָל בְּלָל.
 שנינו במשנה: או שִׁפְתָנָן פְּתִים מְרוּבּוֹת (גדולות) כְּשִׂרָה. מקשה
 הגמרא: הֲשִׁתָּא – מעתה יש לתמוה, כאשר לא פְּתִת בְּלָל כבר שנינו
 שהמנחה כְּשִׂרָה, אם כן כאשר פתת אלא ששעאן פְּתִין מְרוּבּוֹת,
 מִיפְּעִיא – וכי יש צורך להשמיע שהמנחה כשירה. מתרצת הגמרא:
 מֵאִי פְּתִין מְרוּבּוֹת' ששנינו, שְׂרִיבָה כְּפִתִיתִין – שפתת לפתיתים
 מרובים יותר מדאי, ונמצאו הפתיתים קטנים מהשיעור הראוי להם,
 והשמיענו התנא שגם באופן זה המנחה כשירה. הגמרא מתרצת
 באופן נוסף: וְאִיבְעִית אִמָּא, לְעוֹלָם פְּתִים מְרוּבּוֹת' ששנינו, היינו
 גדולות מִמָּשׁ וְאֵף על פי כן יש חידוש בדין זה, כִּי מְהוּ דְתִימָא – שמא
 תאמר, הֲתָם, כשלא פתת כלל הוּא דְאִיבָא תוֹרַת חִלוֹת עֲלֵיהוֹן –
 יש שם חלות על המנחה ולכן היא כשירה על אף שלא קיים מצות
 פתיתה, אֲבָל הֵתָם כשפתת לחתיכות גדולות דְּלֹא תוֹרַת חִלוֹת
 אִיבָא – שפקע שם 'חלות' מאחר שפתתן, וְלֹא תוֹרַת פְּתִיתִין אִיבָא
 – וגם אין עליה שם 'פתיתים' שהרי לא פתת כהלכה, היה עולה על
 הדעת שהמנחה פסולה, קָא מְשַׁמַּע לָן – משמיענו התנא שגם כך
 המנחה כשירה.
 הגמרא חזרת לשאול על האמור לעיל שיציקה כשירה בור: לִימָא
 מִתְנִיתִין דְּלֹא כְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן – האם יש לומר שמשנתנו המכשירה
 יציקה בור אינה סוברת כרבי שמעון, דְּתִנָּא (תורת כהנים צו פס"ח) רַבֵּי
 שְׁמַעוֹן אִמֵּר כֹּל כֹּהֵן שְׂאִינוּ מוֹדָה פְּעוּבָה – שאומר בלבו דרבי
 הבל הן ולא צוה ה' להקריב לו קרבנות אלא משה בדה זאת מלבו,
 אֵין לוֹ חֵלֶק בְּכַהֲנֻתָּהּ – בחלוקת הקדשים המתחלקים לכהנים,
 שְׁנַאֲמַר בענין חלוקת בשר הקדשים לכהנים (ויקרא ז א) 'הַמְקַרִּיב אֶת
 דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֵלֶב מִכֵּנִי אֶהְיֶה לוֹ תְהִיָּה שׁוֹק הִימִין לְמִנְהָ,
 ויש לדרוש מפסוק זה שרק כהן המוֹדָה פְּעוּבָה יֵשׁ לוֹ חֵלֶק
 בְּכַהֲנֻתָּהּ, בחלוקת הקדשים, אבל כהן שְׂאִינוּ מוֹדָה פְּעוּבָה אֵין לוֹ
 חֵלֶק בְּכַהֲנֻתָּהּ. וְאֵין לִי – ועדיין אינו למד למעט אִלָּא כשאינו מודה
 בעבודה זו המוזכרת בפסוק שהיא הולכת הדם בְּלִבָּד, מִזֵּין לְרַבּוֹת
 שאף אם אינו מודה בהִמָּשׁ עֲשֶׂרָה הַעֲבוּדוֹת המסורות לכהנים, שהן:
 הַיְצִיקוֹת – יציקת השמן על המנחות, וְהַבְּלִילוֹת – מתנת השמן
 השניה שכולל בה את המנחה, וְהַפְּתִירוֹת – פתיתת המנחות
 הנפתות, וְהַמְלִיחוֹת – מליחת כל הקרבנות, וְהַתְּנוּפוֹת – במנחות
 הטעונות תנופה, וְהַתְּנֻשׁוֹת – הגשת המנחה למזבח, וְהַקְּמִיצוֹת –
 קמיצת המנחות הנקמצות, וְהַקְּרוֹת על גבי המזבח, וְהַמְלִיקוֹת –